

Omgevingsplan - ontwerp en keuzes

VMR Praktijkmiddag - Milieu en omgevingsplan

Nienke van Renssen
28 november 2023

1

**Omgevingswet:
Fysieke leefomgeving & evenwichtige
toedeling**

Deze foto van Onbekende auteur is gelicentieerd onder [CC BY-NC-ND](#)

Image: © by brlmk

2

Wetten die overgaan/verdwijnen

Op onderdelen:

- Elektriciteitswet
- Gaswet
- Mijnbouwwet
- Monumentenwet 1988
- Spoorwegwet (inclusief Spoorwegwet 1875)
- Waterstaatwet 1900
- Wet lokaal spoor
- Wet bereikbaarheid en mobiliteit
- Wet luchtvaart
- Wet milieubeheer
- Woningwet

Aanvullingssporen:

- Wet bodembescherming
- Wet geluidhinder
- Wet natuurbescherming
- Onteigeningswet
- Wet voorkeursrecht gemeenten
- Wet inrichting landelijk gebied
- Wet agrarisch grondverkeer

Geheel/grotendeels:

- Wet ruimtelijke ordening
- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
- Crisis- en herstelwet
- Interimwet stad-en-milieubenadering
- Ontgrondingenwet
- Planwet verkeer en vervoer
- Spoedwet wegverbreding
- Tracéwet
- Waterwet
- Wet ammoniak en veehouderij
- Wet geurhinder en veehouderij
- Wet hygiëne veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden
- Wet inzake de luchtverontreiniging
- Belemmeringenwet landsverdediging
- Belemmeringenwet privaatrecht

3

Connect
kennis | netwerk | ontwikkeling

Elke plek vraagt om een eigen afweging
van specifieke belangen.

4

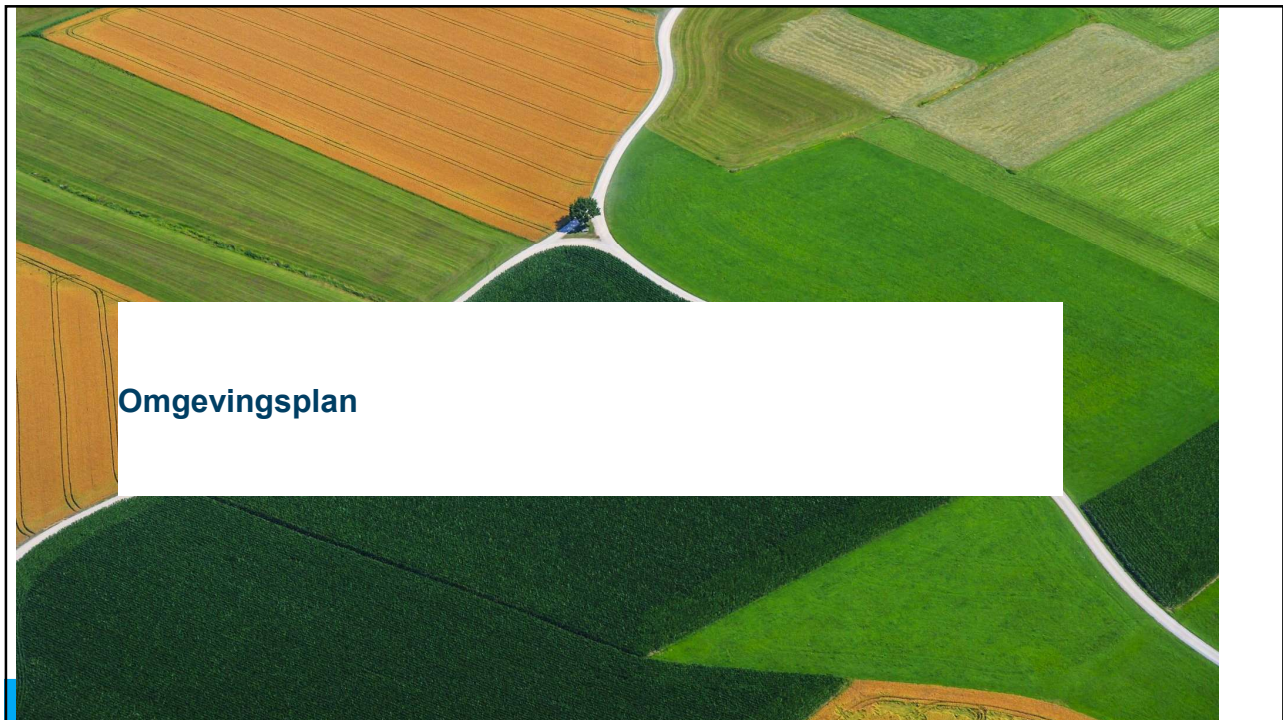

evenwichtige toedeling van
functies aan locaties

Opdracht van de Omgevings wet

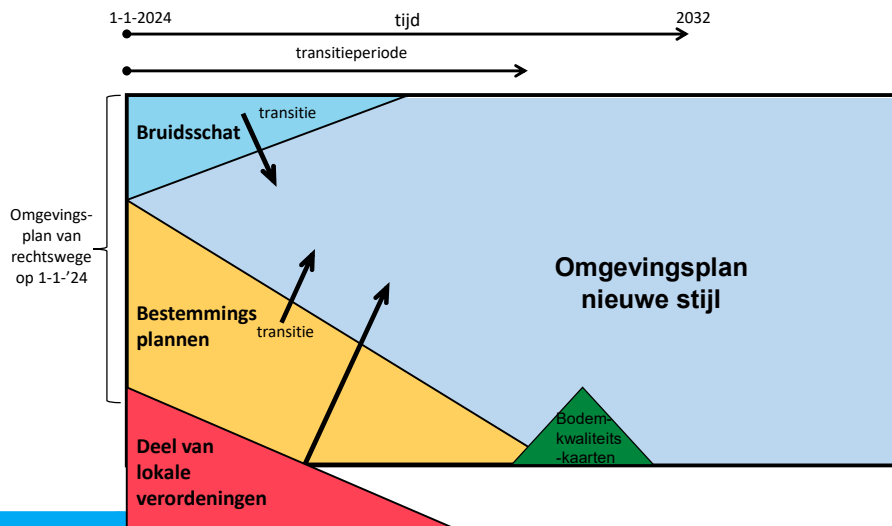
rekening houden met
samenhangende aspecten en
onderdelen van de fysieke
leefomgeving (2.1 Ow)

5

6

VNG Opbouwen omgevingsplan

7

Omgevingsplan

Belangrijke wijzigingen ten opzichte van bestemmingsplan:

hele ambtsgebied

onbepaalde tijd

karakter van een verordening

bestemmingen losgelaten

activiteiten reguleren en niet zozeer functies

bekendmaking via DSO volgens de standaard

8

Staalkaarten voor het omgevingsplan (VNG)

Opnieuw zoeken

131266, 397891
eze coördinaten liggen in
ersteel Tilburg (TRBG01) AC 3249

✓ Toon documenten op gekozen locatie

Omgevingsplan geïntegreerde
staalkaarten VNG

Omgevingsplan Gemeente Tilburg

meer kenmerken

In werking vanaf 26-07-2023 alle versies

Plekinfo Overzicht **Regels** Toelichting Bijlagen Kaarten

Bekijk: Gekozen locatie

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

▼ Artikel 1.1 Begripsbepalingen

Bijlage 1 bij dit omgevingsplan bevat begripsbepalingen voor de toepassing van dit omgevingsplan.

▼ Artikel 1.2 Aanvullende begripsbepalingen

Artikel 1.1 van het Omgevingsbesluit, artikel 1.1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, artikel 1.1 van het Besluit activiteiten leefomgeving en artikel 1.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving, zijn van overeenkomstige toepassing op dit omgevingsplan, tenzij in bijlage 1 daarvan is afgeweken.

Hoofdstuk 2 Doelen en omgevingswaarden

▼ Afdeling 2.1 Doelen omgevingsplan

▼ Artikel 2.1 Doelen omgevingsplan

Dit omgevingsplan is, met het oog op de doelen van artikel 1.3 van de Omgevingswet, gericht op:

- een evenwichtige toedeling van functies aan locaties;
- het beschermen van een goed woon- en leefklimaat;
- het waarborgen van de veiligheid;

Staalkaart (bestaand)
bedrijventerrein

9

Activiteiten toegelaten tenzij...

- Artikel 3.1 Wro: voor een goede ruimtelijke ordening de bestemming van grond aan te wijzen
 - met het oog op die bestemming regels te stellen.
- Er geldt een algemeen gebruiksverbod (artikel 2.1 Wabo) en mag een activiteit pas worden verricht als die ter plaatse van een specifiek werkingsgebied (de bestemming) is toegelaten, behoudens vergunning.
- Voor het omgevingsplan geldt geen vergelijkbare verplichting.
- Het omgevingsplan maakt daardoor een grote variëteit aan regeltechnieken mogelijk

10

De openingszinnen

Insluiten / uitsluiten / randvoorwaarden:

1. In het gebiedstype [x] worden alleen de volgende activiteiten verricht:
2. In het gebiedstype [x] worden de volgende activiteiten **niet** verricht:
3. Bij het verrichten van activiteiten in het gebiedstype [x] wordt voldaan aan:

11

Hoe te reguleren?

Connect
kennis | netwerk | ontwikkeling

Ruimtelijke ordening nu:
activiteit is op locatie x
toegestaan of verboden

Milieurecht nu: activiteit is
onder voorwaarden
toegestaan of verboden

Omgevingsplan:
Activiteit is op locatie x toegestaan onder voorwaarden of
op locatie x verboden

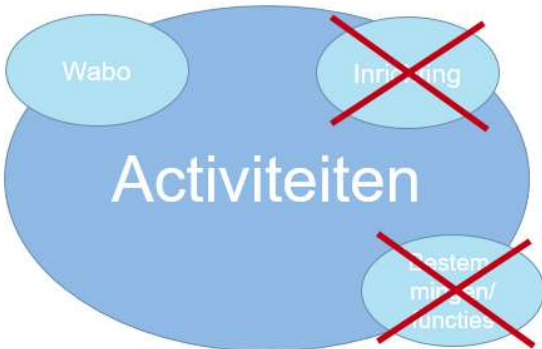
12

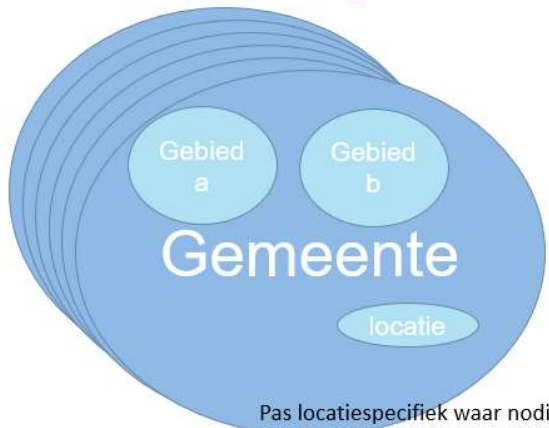
Oefeningen

RO-specialisten: Oefen met gemeentebrede regels gekoppeld aan activiteiten ipv bestemming

Denk activiteiten

Denk algemene regels

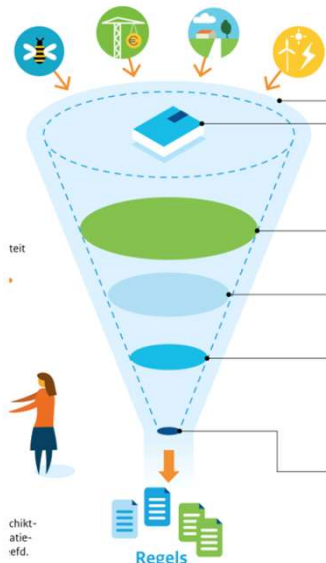
Pas locatiespecifiek waar nodig

- Milieuspecialisten: denk algemene regels, gekoppeld aan locaties als nodig

13

Doelen en oogmerken van regels

Fysieke leefomgeving

Doelen van de wet
De maatschappelijke doelen (artikel 1.3 Ow)

Algemene doelen omgevingsplan
Specialisatie van maatschappelijke doelen waarvoor omgevingsplan wordt opgesteld. Bijvoorbeeld evenwichtige toedeling van functies aan locaties, beschermen milieu, behoud cultureel erfgoed.

Subdoelen omgevingsplan (optioneel)
Voor gebieden of thema's doelen combineren of concretiseren. Bijvoorbeeld gebiedsgericht voor herstructurerings- of transformatiegebieden of specifiek voor thema's zoals energietransitie of duurzaamheid.

Oogmerken
Geven aan om welk(e) doel(en) het gaat bij de regulering van activiteiten en bevatten zo nodig een nadere uitwerking of begrenzing. Bijvoorbeeld regels voor bouwactiviteiten met het oog op een goede omgevingskwaliteit, gericht op het behoud van monumentale waarden.

Regels
De keuze of en hoe regels voor een activiteit worden gesteld: geen regels, wel regels in de vorm van een zorgplicht of algemene regels al dan niet in combinatie met een meld- of vergunningplicht.

September 2020

14

VNG ONTWERPTOOL OMGEVINGSPLAN

Het omgevingsplan ontwerpen

Deze online tool bevat ontwerp vragen voor het omgevingsplan en geeft - op basis van keuzes die u maakt - aan welke type regels u moet opnemen in welk hoofdstuk van het omgevingsplan. U richt als het ware stap voor stap uw omgevingsplan in.

Stap 1 — Wat willen wij regelen in het omgevingsplan?

Deze stap zorgt ervoor dat u doelen voor het omgevingsplan scherp voor ogen heeft en dat u kan bepalen over welke onderwerpen het bestuur regels wil stellen, bijvoorbeeld bepaalde thema's of activiteiten.

<https://ontwerptoolomgevingsplan.vng.nl/home>

15

VNG Ontwerp vragen omgevingsplan

Stap 1 — Wat willen wij regelen in het omgevingsplan?

Deze stap zorgt ervoor dat u doelen voor het omgevingsplan scherp voor ogen heeft en dat u kan bepalen over welke onderwerpen het bestuur regels wil stellen, bijvoorbeeld bepaalde thema's of activiteiten.

Stap 2 — Wat moeten en kunnen wij regelen in het omgevingsplan?

Deze stap geeft inzicht in de grenzen en de mogelijkheden voor het stellen van regels in het omgevingsplan. Daarbij gaat om het om de (instructie)regels van rijk en provincie, de bruidsschat, maar bijvoorbeeld ook de lokale verordeningen van de gemeente.

Stap 3A en 3B — Hoe willen wij een activiteit regelen?

In deze beslisboom staan stappen genoemd die van toepassing zijn bij het regelen van activiteiten in uw omgevingsplan. Het is de bedoeling dat u voor elke activiteit deze stappen doorloopt.

16

Wat willen we regelen?

Wat willen wij regelen in het omgevingsplan?

- Zijn er kaders opgenomen in de omgevingsvisie of in een of meerdere programma's?
- Wil ik specifieke doelen voor een onderwerp of onderdeel van de fysieke leefomgeving met het omgevingsplan bereiken?
- Betreft het een onderwerp dat het bestuur naar zich toe wilt trekken?
- Richt de waarde die u stelt zich tot de gemeente zelf?

ONTWERPVVRAGEN STAP 1

Gegeven antwoorden

Huidige vraag

Wat willen wij regelen in het omgevingsplan?

17

Wat is mogelijk?

Wat moeten en kunnen wij regelen in het omgevingsplan?

- Betreft het een onderwerp dat door de **Ow** wordt geregeld?
- Hebben Rijk of provincie regels gesteld?
- Zijn er delen in de lokale verordeningen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving?
- Bevat de bruidsschat regels over dit onderwerp?

Vorige

Volgende

← Naar begin

ONTWERPVVRAGEN STAP 2

Gegeven antwoorden

Huidige vraag

Wat moeten en kunnen wij regelen in het omgevingsplan?

18

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en omgevingsplan

- Gericht op de bescherming van het milieu en niet op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.
- aanwijzen van vergunningplichtige milieubelastende activiteiten
- voor specifiek aangewezen milieubelastende activiteiten regels om het milieu te beschermen.
- De regels uit het Bal gelden direct voor diegene die de activiteit uitvoert.
- In aanvulling op of in afwijking van het Bal is het mogelijk maatwerkregels in het omgevingsplan op te nemen of te voorzien in maatwerkvoorschriften in de vorm van een beschikking.

19

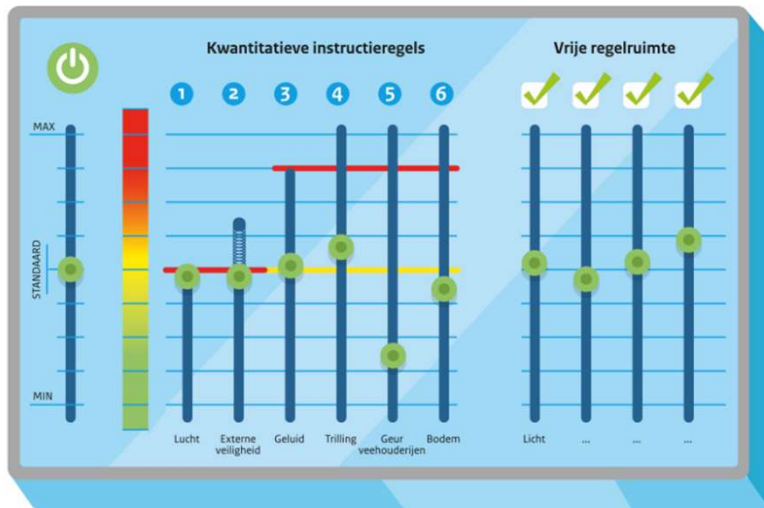
Bkl - Instructieregels

- In het Bkl staan in hoofdstuk 5 instructieregels die bij het opstellen van een omgevingsplan moeten worden nagekomen.
- Het grootste deel bestaat uit instructieregels met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (afdeling 5.1 Bkl).
- Deze instructieregels zijn van toepassing op het stellen van regels in het omgevingsplan als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de wet.
- **Beschermen van de gezondheid en van het milieu (§ 5.1.4 Bkl).**
 - kwaliteit van de buitenlucht
 - geluid door activiteiten
 - geluid van wegen, spoorwegen en industrieterreinen
 - geluid rond luchthavens
 - trillingen
 - slagschaduw van windturbines
 - bodemkwaliteit
 - geur

20

Instellen van mengpaneel

Omeevineswetoortaal

21

3. Type regels

Doorloop per activiteit stappen A

- Activiteit toestaan of uitsluiten
- Regels groeperen
- Type regel
- Normen stellen
- Uniforme regels
- Register

Vorige

Volgende

Kies het type regel. Let op: het regeltype dat u kiest, moet in samenhang zijn met de plek waar de regel geldt (werkingsgebied). Dit bepaalt u onder de stap "Uniforme regels".

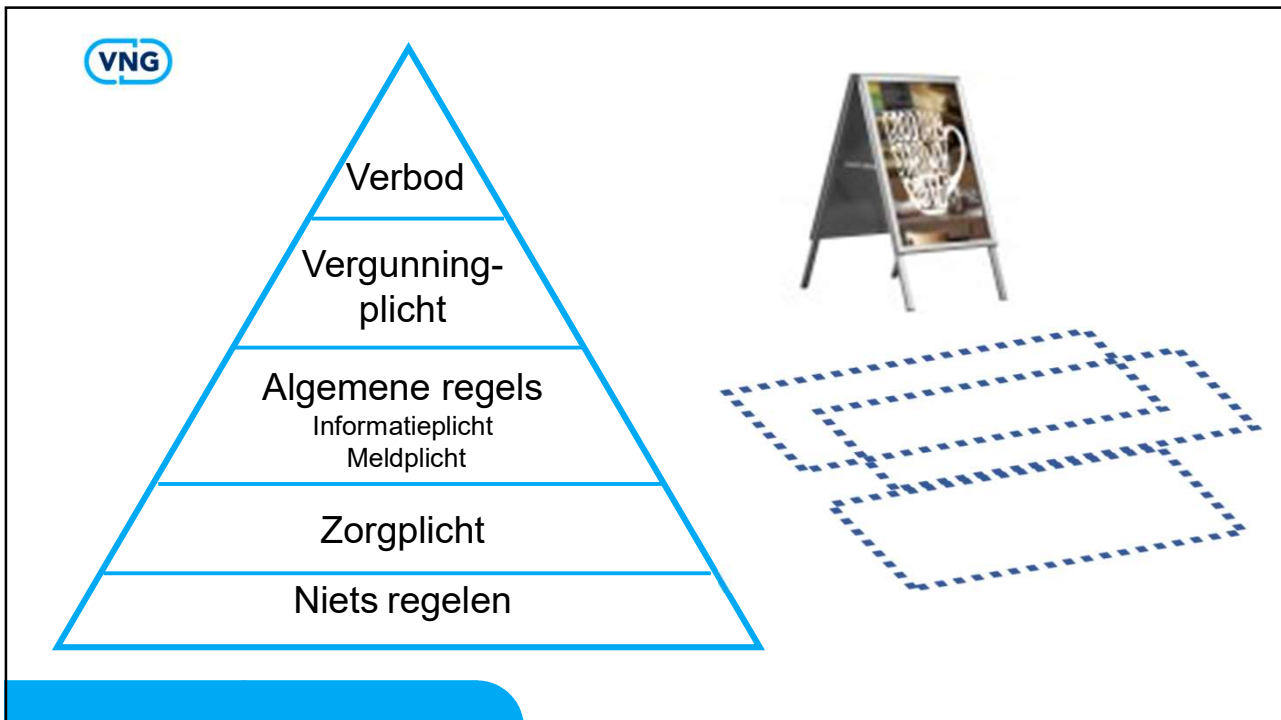

- Activiteit niet regelen.
- Activiteit toestaan onder algemene regels.
- Activiteit verbieden zonder omgevingsvergunning.
- Activiteit 'absoluut' verbieden.

Vorige

Volgende

22

23

Activiteiten met gebruiksruimte

- Milieubelastende activiteiten wordt gebruikt door het Bal (hoofdstuk 3)
- Omgevingsplan kan daarnaast activiteiten met milieugevolgen reguleren
- Hiervoor wordt de term 'activiteiten met gebruiksruimte' voorgesteld in de staalkaarten van de VNG

Deze foto van Onbekende auteur is gelicentieerd onder CC BY-NC-ND

24

25

HANDBOEK Omgevingsplan ontwerpen

- ✓ Stap voor stap, aan de hand van de ontwerp vragen
- ✓ Voor de professionele opsteller van het omgevingsplan
- ✓ Tegelijk met geïntegreerde versie staalkaarten tot stand gekomen
- ✓ En daarnaast: algemene en artikelsgewijze toelichting bij geïntegreerde versie staalkaarten

[Link naar Handboek opstellen omgevingsplan](#)

Handboek voor de omgevingsplanmaker
 Stap voor stap het omgevingsplan ontwerpen
Versiedatum: 15 juni 2022

26

Voorbeelden (voor referentie)

27

Openingszin: insluiten

Insluiten

In het gebiedstype [x] worden **alleen** de volgende activiteiten verricht:

Voorbeeld: alleen verricht

Artikel 4.69 Regels over activiteiten met gebruiksruimte

Lid 1

Met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties worden binnen het Buitengebied natuur, voor zover het gaat om activiteiten met gebruiksruimte als bedoeld in [artikel 4.53](#), alleen de volgende activiteiten verricht:

- a. horeca-activiteiten, uitsluitend als het gaat om lichte horeca-activiteiten; en
- b. recreatie-activiteiten, uitsluitend als het gaat om extensieve dagrecreatie..

28

Openingszin: uitsluiten

Uitsluiten

1. In het gebiedstype [x] worden de volgende activiteiten **niet** verricht:

4.56 Bedrijventerrein (voorbeeld: niet verricht)

Lid 2

Met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties worden binnen een bedrijventerrein, voor zover het gaat om bedrijfsactiviteiten als bedoeld in het eerste lid, onder a, de volgende activiteiten niet verricht:

- a. activiteiten met externe veiligheidsrisico's, met uitzondering van activiteiten met externe veiligheidsrisico's binnen de locatie 'activiteiten met externe veiligheidsrisico's';
- b. Seveso-inrichtingen;
- c. activiteiten met betrekking tot een ippc-installatie; en
- d. mer-plichtige of mer-beoordelingsplichtige activiteiten als bedoeld in afdeling 11.2 van het Omgevingsbesluit.

29

Openingszin: voorwaarden

Voorwaarden

1. Bij het verrichten van activiteiten wordt voldaan aan:

Reclame plaatsen (voorbeeld voorwaarden)

Artikel 4.28 Reclame plaatsen

Met het oog op de doelen, bedoeld in [artikel 4.20](#), wordt bij het plaatsen van reclame voldaan aan [paragraaf 5.2.30](#) Reclame plaatsen.

30

Dank voor uw aandacht

Voor vragen?

Nienke van Renssen
Van Renssen & Recht /
juridisch & strategisch advies
vanrenssen@gmail.com

